

PODZIMNÍ SPLÍN
nám nehrozí

6/2022

foto Zuzana Bukešová, ZHSK, Junák – český skaut

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

Sychravým ráanům NAVZDORY

Před pár dní, poté, co jsem se již po několikáté pravidelně budil do sychravé ranní mlhy, jsem se začal sám sebe ptát, proč já mám ten podzim vlastně tak rád. Vstáváme za tmy, z práce se vracíme za tmy, den je kratší, nikdo nic nestíhá, a všude kolem navíc deprese. Asi mám štěstí, ale já v podzimním čase netrpím. Možná i proto, že mám již několik let každý podzim příležitost být u organizace akce, při které zažiji spoustu radosti, krásných setkání a která mě každý podzim naplní nadějí, že to s námi ještě není tak špatné. Mezi množství akcí a projektů, které Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) pořádá, již jedenáctým rokem patří akce 72 hodin. Jejím cílem je prostřednictvím sdílení zkušeností, rad a dobré praxe motivovat děti a mladé lidi k vyzkoušení dobrovolnictví. Původně byla směřována k mládežnickým organizacím, které jsou členkami ČRDM, ale poměrně záhy zakotvila především ve školách. Učitelky, učitelé, vychovatelky, ředitelky, oddíloví vedoucí, ti všichni se nad rámec svých povinností každým rokem pravidelně zhostí přípravy menšího či většího projektu s cílem pomoci svému okolí, přírodě, lidem. Jsou jich stovky – a díky nim mohou tisíce dětí zažít, jaké to je třeba zasadit strom nebo rovnou celý sad, vyrobit lavičku, opravit herní prvky na dětském hřišti, autobusovou zastávku či jinak zvelebit veřejný

prostor: uklidit les, park nebo školní pozemek, pomáhat ve zvířecích útulcích, vyrobit krmítko pro ptáky, hmyzí domek. Jinde tito úžasní lidé připraví s dětmi program pro klienty v nemocnicích, sociálních zařízeních nebo jdou společně darovat krev. Uspořádají sbírku pro nemocného kamaráda, obnoví naučné stezky. Dospělí učí děti (a koneckonců dost možná i sebe), jak šetřit vodou, energiemi, jak se chovat k životnímu prostředí.

Zúčastnit se takové akce je obrovskou investicí do vlastního osobnostního růstu, jakož i školou empatie. Dobrovolnická zkušenost má na osobnostní rozvoj mladých lidí velmi pozitivní vliv. Zlepší si své organizační schopnosti, naučí se týmové práci, snadněji se zorientují na trhu práce, získají řadu užitečných kontaktů. Fakta z výzkumů k tomu nemám, ale myslím si, že díky dobrovolnictví se u mladých lidí snižuje celá řada negativních jevů, a to i včetně kriminálního chování.

...A já za to všechny, kdo „do toho jdou“, obdivuji. I oni totiž musí do podzimních sychravých dní vstávat, a ještě v sobě najít dostatečnou energii, díky níž se na to na celé zkrátka raději „nevybodnou“.

Jiří Gurecký

Autor je hlavním vedoucím akce 72 hodin

Foto Pavla Plšková, Horní Lideč

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1

tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová, akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

24. ročník

Toto číslo vyšlo v listopadu 2022.

*Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských organizací.*

Foto na titulní straně:

*Zuzana Bukešová, 170. oddíl ZHSK,
Junák – český skaut*

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

*Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>*

PODZIMNÍ vábení

...aneb Jak získat nováčky do oddílu

Začátek září má pro nás jako vedoucí vždycky takovou zvláštní atmosféru. Rozbíhá se totiž škola a s tím i pravidelná oddílová činnost.

V létě proběhne samozřejmě tábor nebo voda, ale přeci jen necháváme našim malým členům i nějaké ty prázdniny, aby si odpočinuli a stihli vedle našich akcí i například rodinnou dovolenou a podobně.

Přiznám se, že mám vždycky před první schůzkou v září lehce nervózní pocit, kolik že vodáků dorazí. Vráť se po táboře všichni? Nepřestalo to někoho bavit? Nenašli si nějaký jiný kroužek? Nepřestěhovali se a podobně...? Všechny obavy rozmetá vždy halda dětí před klubovnou a následně naskočení do vlaku podzimních a zimních akcí, ale přece jen nervozita tam prostě je.

Umocňuje ji i další aspekt září a tím je snaha získat pro oddíl takzvané nováčky. Ti dorazí v určité míře sami, jako například kamarádi současných členů nebo jejich sourozenci. Považujeme ale za dobré pokusit se získat vždy pár dalších tváří, aby se nám oddíl rozrůstal.

Na řadu přichází proto nábor, jenž má v našich oddílech různorodé pojetí. Základem bývá obcházení místních

Česká tábornická unie

škol. Tento postup patří mezi tradiční a určitě měl dřív velký význam.

Vedoucí se domluví na daných školách, připraví si fotografie a propagační materiály. Na základě dohody potom obráží jednotlivé třídy a krátce jim přiblíží, co se v oddíle dělá a děje. Některé roky se dokonce povedlo přesvědčit ředitele škol, aby žáky z více tříd svolali do tělocvičny, kde proběhlo povídání po všechny najednou. Velkou roli hrají osoby samotných vedoucích, protože mají vlastně pár minut, aby možné budoucí členy zaujali nebo nikoliv.

Jinou variantou, která teď hraje prim, je využití sociálních sítí. Zde se dá o činnosti oddílu informovat poměrně dobře a pravidelně. Jako dobrý kanál se osvědčil Facebook, kde se dají podchytit různé vhodné lokální skupiny. Pro fungování v této sféře je však dle mého názoru zapotřebí mít dobře zpracovanou stránku oddílu na této webové platformě a kromě toho i vlastní internetové stránky s aktualizovaným obsahem.

V letošním roce jsme se v našem TK Podskalí Strakonice rozhodli pro

trošku jinou akci, kterou jsme nazvali, „Objev v sobě vodáka“ a jež proběhla zkraje září. Ve spolupráci vedoucích napříč oddíly jsme připravili pro rodiče a jejich ratolesti zábavné a hravé vodácké odpoledne na strakonickém Podskalí. Připraveny byly různé aktivity s tábornickou tematikou. Jednalo se o luštění morseovky, plavbu na lodích, vázání uzlů, základy zdravotvědy, rozdělávání ohně škrtdlem nebo střelbu z luku. Kromě toho byly připraveny i tvořivé dílny, kde si účastníci vyráběli vlastní placky a kreslili na dřevěné kulatiny. Dále mohli návštěvníci zhlédnout výstavu fotografií z akcí minulého roku a aktuální táborové video.

I přes nepřízeň počasí si na Podskalí našlo cestu okolo šedesáti dětí se svými rodiči. Chvillemi bylo u některých aktivit pěkně plno. Počasí nás sice částečně zklamalo, ale i tak účastníci velmi kvitovali připravenou akci a hodnotili ji pozitivně.

S velkým očekáváním jsme potom čekali na první schůzky oddílů. Ukázalo se, že akce jednoznačně pomohla. Dorazilo znatelně více nových členů. Výhodou také bylo, že už oni i rodiče věděli, na jaký typ kroužku jdou a co zde mohou očekávat.

Samozřejmě ne každý rok asi dokážeme podobnou záležitost uspořádat. Jednalo se o časově náročnou akci, kde se zapojila velká řada lidí. Někdo pomohl sehnat stan, někdo reproduktor, další plackovač. Na druhou stranu jsme si dokázali, že pokud spojíme naše síly napříč celým klubem a nebudeme je oddílově tříštit, lze uspořádat opravdu něco výjimečného, takže doufáme v blízké budoucnosti v další opakování.

*Libor „Hromada lidí“ Staněk,
TK Podskalí Strakonice
Česká tábornická unie, z.s.*

Dvě nové KLUBOVNY

Skauti otevírají dvě nové klubovny. Seznamte se s příběhy jejich vzniku...

Na dvou místech republiky byly od konce září po několikaletých pracích otevřeny nové skautské klubovny. Přináší dva různé příběhy míst, kde mohly vzniknout nové prostory pro skautskou činnost díky podpoře od města, od lidí kolem střediska i řady dalších. Oba dva vám nyní přiblížíme.

Polná: Klubovnu teď bereme jinak

Předposlední zářijovou neděli byla slavnostně otevřena klubovna v Polné. Její stavba byla specifická v tom, že se do ní formou brigád zapojil velký počet dobrovolníků. Šlo o členy střediska, rodiče i další sympatizanty místního skautingu. „Za první dva roky se do práce zapojilo celkem 71 osob. Téměř veškeré práce na klubovně včetně těch nejobornějších byly nakonec udělány brigádnicky. Jedinou výjimkou bylo lití betonových podlah a pokládka lina. To dělala firma – i tak to bylo v podstatě za cenu materiálu. Když ostatní profesionální řemeslníci viděli naše nadšení, tak ani žádné peníze nechtěli. Říkali: „Vždyť je to pro děcka,“ popisuje rozsah brigád Václav Kratochvíl, člen skautského střediska v Polné, který se podílel na koordinaci stavby nové klubovny. Popisuje, že základem úspěchu těchto brigád byla jejich pravidelnost. Brigády se konaly vždy ve stejný den, ve stejný čas – první rok stavby se tak dělo dvakrát v týdnu. I kvůli probíhající pandemii tehdy měli mnozí dospělí více volného času a možností se do práce zapojit. Brigády se cíleně nekonaly o víkend, kdy chtěli členové střediska mít volno pro čas s rodinou a práci na svých vlastních domech. Pravidelně byla k dispozici i svačina, kterou připravovaly oldskautky a starší členky střediska. „Je financována z mně neznámých fondů, které mají oldskautky na starosti. Zřejmě se jim podařilo zachytit babičky, které by rády nějak pomohly, ale nemohou stavět,

tak financují svačiny. Při svačině probíráme plán následujících prací – postup, koho zkontaktovat, na co si troufneme, na co někdo někoho zná, kdo tomu rozumí a zda by nám mohl pomoci,“ vysvětluje původ a význam těchto svačin Vašek Kratochvíl.

Skauti z Polné do stavby nové klubovny cíleně zapojili i dětské oddíly. Skauti a skautky se podíleli už i na hrubé stavbě. Rovnali prkna, zatloukali hřebíky, pokládali izolaci a fólie. „Teď dostal každý oddíl na starost dodělat si vlastní místnost. Předali jsme jim je ve chvíli, kdy byly hotové podlahy. Štuky na stěnách, obložky, vybavení, výmalbu, to vše si teď dělají sami,“ doplňuje Vašek. Potvrzuje, že i díky vlastnímu zapojení teď i členové dětských oddílů berou klubovnu jinak. „Osobně jsem vždycky viděl práci jako součást výchovy. Proto se na táborech dopoledne něco opravuje, doplňuje, vylepšuje. Spousta roverů si při stavbě klubovny poprvé sáhla na cihlu. Někteří se naučili perfektně natahovat štuk, přestali se bát si něco sami zařídit, něco si domluvit. Věřím, že i tato zkušenost se jim bude v životě hodit. Seznámili se i s polovinou řemeslníků z okolí,“ dodává s úsměvem Vašek.

Pozitivem společných brigád podle něj byla i možnost většího zapojení členů střediska, kteří dříve vedli oddíly, ale dnes už nejsou tak aktivní. Stavba klubovny jim dala možnost být opět důležitou součástí střediska a být prospěšní i ve starším věku.

Celá stavba byla samozřejmě dlouhá a náročná, jak to u podobných projektů bývá – skautskému středisku v Polné však podle všeho přinesla i spoustu dalších benefitů, se kterými na začátku celé akce možná ani tolik nepočítali. Od konce září teď bydlí skauti v Polné opravdu „ve svém“.

Mníšek pod Brdy: Čtyřletá cesta k vlastní klubovně

Novou skautskou klubovnu v Mníšku pod Brdy zahlédnete při jízdě po dálnici D4 směrem na Prahu. Stojí na okraji nové bytové výstavby. O bydlení s blízkým dojezdem do Prahy na úpatí Brd je velký zájem, a město se tak v krátkém čase násobně rozrostlo – a s tím i počet místních skautů. V roce 2015 bylo ve středisku registrovaných 90 členů, vloni jich bylo už 168. Nová klubovna byla slavnostně otevřena v neděli 18. září.

V minulých letech skauti v Mníšku s místem pro scházení putovali po různých místech – scházeli se na faře, v budově současné knihovny a naposledy v bývalé základně rybářského spolku, zděném domku s větší místností ve spodní části a malou v podkroví. Zhruba před pěti lety se skauti rozhodli začít se stavbou vlastní klubovny. Město je v záměru podpořilo a zastupitelé rozhodli, že město pro stavbu daruje jeden ze svých pozemků, a udělilo souhlas se stavbou. Celý projekt oficiálně odstartoval v březnu 2018, kdy byl darovaný pozemek zapsán do katastru.

Následovala řada neviditelné, ale důležité práce spojené s žádostí o elektrickou přípojku, o připojení k vodovodnímu a kanalizačnímu řadu, o vyjádření hasičů, krajské hygieny, přípravou projektu i stavebním povolením. Roky 2018 a 2019 byly především ve znamení podávání žádostí a získávání peněz a několika brigád. Středisko podalo žádost do grantového programu města Mníšek, o dotaci na Středočeský kraj i o dotaci na ústředí Junáka – českého skauta. Přidalo i žádost o granty velkých firem, jakými byly například ČEZ nebo VEOLIA. Skauti z Mníšku také zorganizovali ples na podporu výstavby klubovny spolu se spolkem ROREJS.

Samotný stavební projekt se rozběhl v dubnu 2019. V dubnu 2020 byla na desku položena první cihla hrubé stavby a v červnu byla klubovna pod střechou. Po dvou letech papírování a starostí měl projekt konečně hmatatelné výsledky. „To je asi nejlepší část stavby. Pokud se daří koordinovat dodávky, tak to jede. Posun je viditelný každou hodinu, pořád je z čeho se radovat a dobít baterky,“ ohlíží se zpětně za touto fází stavby Roman Freisleben, vedoucí střediska.

I přes velkou podporu okolí se skautům z Mníšku brzy nevyhnuły dopady covidu, inflace a raketového nárůstu cen stavebního materiálu. Navzdory víceméně předjednané podpoře přišlo u několika z dotací zamítavé stanovisko. Celý projekt se tak v tuto chvíli dostal do fáze, kdy bylo třeba říci si o pomoc zvenčí.

Ústředí Junáka – českého skauta poskytlo středisku bezúročnou půjčku, Skautská nadace Jaroslava Foglara pomohla vybrat slušný obnos prostřednictvím portálu darujme.cz a darovala středisku i vysoké částky z vlastních prostředků. Štedrou pomocí byla i odvedená práce starších členů nebo i rodičů. Projekt tak mohl pokračovat dál a dostal se až do současné chvíle, kdy může být nová klubovna otevřená pro skauty i pro veřejnost. „Poslední měsíce je to jediné, na co se soustředíte. Trochu jako světlo na konci tunelu. Když je hotovo a máte po čtyřech letech v ruce ten úsměvný kus papíru, každý asi uslyší obrovskou ránu, jak mu spadne kámen ze srdce. Máme klubovnu. Je tam ještě moře práce, než to bude opravdu hotové, bude to ještě stát spousty peněz, které je potřeba sehnat, ale konečně máme klubovnu,“ ukazuje nám Roman Freisleben hrdě tabulku s přiděleným popisným číslem. Během následujících týdnů tak již bude klubovna z velké části zabydlená a ožije pravidelným skautským ruchem.

Více informací o klubovně v Polné najdete na webové stránce: <https://klubovnapolna.cz/>

Více informací o klubovně v Mníšku pod Brdy najdete na webové stránce střediska: <https://mnisek.skauting.cz/klubovna/>

Junák – český skaut

KRONIKA slavkovské krajiny

Nezapomenutelná příroda a málem zapomenutá historie na naučné stezce

Český svaz ochránců přírody (ČSOP) Pantoflíček v blízkosti obce Slavkov na Uherskobrodsku 27. 10. 2022 slavnostně otevřel novou naučnou stezku nazvanou Kronika slavkovské krajiny. Ta návštěvníkům představuje přírodní bohatství zdejší krajiny, ale významným dílem také partyzánský odboj, díky kterému obec proslula v závěru II. světové války. Naučná stezka byla financována společností NET4GAS, s.r.o. v rámci programu Blíž přírodě.

Naučná stezka Kronika slavkovské krajiny vede po pětikilometrové okružní trase z obce Slavkov podél přilehlých polí a luk až do blízkosti Slavkovského háje coby někdejšího útočiště partyzánů. Následně pak míří zpět k obci. Na naučné stezce jsou instalovány informační tabule, orientační infokůly a také odpočívadlo s výhledem do krajiny. Tyto interpretační prvky jsou pomocí QR kódů propojeny s webovou platformou stezky, na které jsou umístěny detailnější informace k prezentovaným tématům. A jaká témata stezka představuje? Tak především je to zdejší krajina, po staletí formovaná lidskou činností. Bez působení zdejších obyvatel by se bělokarpatské louky nestaly jedněmi z nejbohatších ekosystémů světa! Velký prostor naučná stezka věnuje historii zdejší krajiny. Především pak působení partyzánů na konci války právě obec Slavkov a její okolí proslavilo: „Po Sametové revoluci se tematika partyzánské hnutí začala vytrácet z veřejného povědomí. Především režim ji propagandisticky zneužíval, a tak se toto téma přestalo těšit zájmu lidí i médií. Příběhy našich občanů, kteří se při-

mo či nepřímou podíleli na protinacistickém odboji, svědčí o jejich odvaze i důvtipu. I to je jeden z důvodů, proč jsme se snažili o vytvoření naučné stezky. Vždyť právě v okolí Slavkova působilo snad nejvíce partyzánů v celém podhůří Bílých Karpat!“ říká starosta obce Slavkov Libor Švardala. „Naučná stezka Kronika slavkovské krajiny je již dvanáctou lokalitou představenou veřejnosti v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě ve Zlínském kraji. Celkově v rámci tohoto programu naše společnost podpořila vybudování naučných stezek, zvířecích pozorovatelů a odpočívadel pro turisty již na 114 přírodních zajímavých místech České republiky,“ říká Radek Benčík, výkonný ředitel společnosti NET4GAS. Podrobnější informace o těchto lokalitách a spolupráci společnosti s Českým svazem ochránců přírody přináší web www.blizprirode.cz

„Český svaz ochránců přírody se snaží chránit přírodní, ale často i kulturní a historické dědictví prostřednictvím svých základních organizací. Základní organizace ČSOP Pantoflíček ze Slavkova je jednou z více než 300 našich organizací. Její činnost je pro nás neocenitelná – prakticky pečují o orchidejové lokality, vysazují stromy, pečují o studánku, uklízejí černé skládky v programu Uklidíme svět a osvětově působí na veřejnost, a děti především,“ říká výkonný místopředseda Českého svazu ochránců přírody Karel Kříž, který se otevření naučné stezky Kronika slavkovské krajiny rovněž zúčastnil.

Na projektu se vedle ČSOP Pantoflíček podílela také obec Slavkov a Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty (Veselí nad Moravou). Naučná stezka vznikla za finanční podpory generálního partnera Českého svazu ochránců přírody, společnosti NET4GAS.

Český svaz ochránců přírody je spolek lidí, kteří mají rádi přírodu a chtějí ji aktivně chránit. V současné době máme téměř 7000 členů. Mezi námi jsou profesionální odborníci i nadšení dobrovolníci, dospělí i děti. Každý může pomoci. Máte rádi přírodu? Přidejte se k nám! Více informací naleznete na www.csop.cz.

Společnost NET4GAS je spolehlivým a bezpečným provozovatelem přepravní soustavy pro zemní plyn v České republice a rozvíjí odpovědnou politiku ochrany životního prostředí s ohledem na současné a budoucí generace. Od toho se odvíjí nejen její odpovědné podnikání, ale také dlouhodobá strategie firemní filantropie realizovaná od roku 2007 v rámci programu NET4GAS Blíž přírodě. Je dlouholetým generálním partnerem ČSOP. Více informací najdete na www.blizprirode.cz.

Český svaz ochránců přírody

PRAVĚK na vlastní kůži

Brontosauři během podzimu pořádají řadu dobrovolnických akcí na pomoc přírodě i památkám, kde se podzimní splín zahání prací, zážitky i vzděláváním. Možná nejnetradičtější z nich letos představoval vikendový pobyt v pravěké osadě Křivolík u České Třebové, kde lze spatřit historická obydlí i artefakty od éry lovců a sběračů až po dobu železnou.

Do pravěku jsme se ponořili hned od první minuty za pomoci experimentální archeologie, při níž výzkumník zjišťuje způsob života předků tím, že si vše vyzkouší na vlastní kůži. Přijali jsme proto identitu členů staroslovanského kmene i s jeho společenským uspořádáním, žili přímo ve

zdejších dřevěných obydlích a vařili si na ohni. Přes den jsme pak dobrovolnickou prací pod vedením místních pracovníků pomáhali s opravami a rozvojem osady. To obvykle zahrnuje úklid, ale i práce jako tesání, odkorňování a opalování dřeva, které nám umožnily vyzkoušet si prvky historických řemesel. A hlavně zjistit, že historie může občas být opravdové dobrodružství!

Vojtěch Jochim
Hnutí Brontosaurus
Foto Hnutí Brontosaurus,
archiv spolku Bacrie a -mkr-

 **Hnutí
Brontosaurus**

YMCA pro Ukrajinu

YMCA: Pomoc pro ukrajinské rodiny

Před tři čtvrtě rokem zasáhla Ukrajinu válka. Od samého jejího počátku čeští ymkaři pomáhali, kde se dalo. Organizovali finanční i materiální sbírky, pomáhali s ubytováním uprchlíků, učili je česky, pomáhali v krajských centrech s programem pro děti.

Jednou ze stěžejních aktivit YMCA jsou letní tábory – a my jsme vážně hrdí, že na těch letošních jsme díky dárcům ve veřejné sbírce, darům Diakonie a YMCA Europe mohli nabídnout celkem 102 sponzorovaných míst a několika dětem navíc pořídit na tábor spacáky a ukrajinsko-české slovníky.

Společně jsme tak mohli zajistit tábory pro rodiny, které si je samy nemohly dovolit, nabídnout rodičům volnější ruce při shánění práce a jejich dětem bezpečné místo, neformální a podporující prostředí her a dobrodružství. Mohly si tak alespoň na chvíli odpočinout od myšlenek na válku, rozvíjet své komunikační dovednosti v češtině, navázat hlubší kamarádské vztahy s českými dětmi a připravit se tak na úspěšný podzimní start v českých školách.

„Bylo to určitě super pro ukrajinské děti – seznámily se s dětmi z blízkého okolí (některé tady neměly prakticky žádné kamarády), s českými i ukrajinskými, naučily se více o naší kultuře, ochutnávaly českou kuchyni, učily se české hry. Za celé léto ukrajinské děti obvykle nikde nebyly, tohle byl pro ně jediný zážitek, moc si ho užily. Dokázaly obohatit i program českým dětem, když např. během projektového dne zaměřeného na houby českým dětem vyprávěly, jaké houby rostou na Ukrajině, jak se u nich houbaří a houby zpracovávají apod. Byl to oboustranně obohacující zážitek,“ říká o zkušenosti táborového vedoucího Gábina z YMCA Plzeň.

Léto skončilo, válka na Ukrajině ale trvá – a ani chuť ymkařů pomoci nepolevuje. YMCA v ČR otevřela své aktivity ukrajinským rodinám, některá regionální sdružení inspirovala vzniklá situace ke zcela novým programům: například v pražském nízkoprahovém klubu Dixie třikrát týdně běží doučování češtiny pro ukrajinské děti. Adaptační skupiny pro předškolní děti i po prázdninách pokračují pod taktovkou YMCA Plzeň, Brno i Olomouc (jde o volnočasovou skupinu, která má pomoci dětem zvyknout si na nové prostředí a usnadnit jim následný nástup do škol). Jazykové kurzy pro všechny věkové skupiny pokračují v Pelhřimově. Zároveň s nimi nabízí YMCA i možnost hlídání dětí během lekce rodičů. V dalších plánech je navázat na čistě vzdělávací kurzy i větším komunitním zapojením rodin.

A v YMCA Plzeň se mohou děti díky zúčastňovat zdarma kroužků. Rodinám uprchlíků, kterých je na Plzeňsku stále velké množství, ymkaři pomáhají získat potravinovou pomoc, příp. nabízí pomoc s tím, co rodiny aktuálně potřebují (učebnice, doučování češtiny). Stranou ale nezůstává ani společenská stránka, pro české i ukrajinské účastníky jsou připraveny jednodenní výlety, kurzy tvoření, chystá se i zopakování kurzu první pomoci s tlumočením do ukrajinského jazyka.

Sláva všem, kdo nezapomínají, nabízejí pomoc, zájem a laskavost. DĚKUJEME.

Jak pomáhá YMCA ve světě

YMCA jako celosvětová síť má dobrou příležitost zapojit se do pomoci tam, kde je nejvíce potřeba. Svě organizace má na všech územích, kterých se dotýká dnešní válečná situace. Pomáhá lidem prchajícím po Ukrajině, na hranicích a během odchodu ze země s přístřeškem, příkryvkami, hygienickými výrobky, základními potřebami a zdravotnickým materiálem. Na Ukrajině je stále fungujících 17 lokálních Ymek, které se snaží pomoci přímo lidem postiženým konfliktem na místě.

Ymkaři z celého světa organizují sbírky, posílají finanční dary, ubytovávají uprchlíky a pečují o volný čas a psychicko-

kou pohodu jejich dětí. Například řecká YMCA pomáhá uprchlíkům se sháněním bydlení i práce, a platbou první nájmů. Ve Švédsku podporují Ukrajince, aby v Ymce sami zorganizovali projekty a aktivity pro své kraje, řada finských Ymek v jednotlivých městech se pustila do organizace volnočasových aktivit pro ukrajinské děti nově příchozích rodin, do konce roku jim nabídla možnost se účastnit jejich aktivit díky dotačním příjmům zdarma. Mezi nové aktivity se pak zařadily odpočinkové „Family days“ pro rodiny, které mohly společně strávit příjemný čas.

Střešní YMCA Europe spustila společnou sbírkovou kampaň, z jejichž příspěvků financovala v první fázi okamžitou humanitární pomoc a nyní slouží jako zdroj pro projekty YMCA na podporu ukrajinských uprchlických komunit po celé Evropě. Koordinuje celkově evropskou pomoc a spoluprací s YMCA Ukrajina, propojuje pomáhající Ymky z různých zemí, aby se mohly vzájemně inspirovat a sdílet příklady fungujících projektů. V těžkých dobách se YMCA snaží i nadále pracovat pro mladé lidi, prospívat místním komunitám a pečovat o jejich těla, ducha i duše.

Přehled aktuálních projektů YMCA v ČR i ve světě: YMCA a válka na Ukrajině – YMCA, evropská databáze: YMCA PROJECTS WITH AND FOR UKRAINE | YMCA Europe Poděkování od ukrajinských spoluobčanů – Oficiální stránka města Starý Plzenec (staryplzenec.cz)

*Julie Bergerová
YMCA v ČR (www.ymca.cz)*

Na splín **NENÍ ČAS**

Může to znít jako klíšé, ale platí, že v Pionýru na nějakou přílišnou zámčivost či smutky nemáme čas – na úrovni nejvyšší i té základní.

Podzim, pravda, vyvolává představy mlh, pošmourná a trudomyslnosti, ale pravý opak je u nás skutečností: září a říjen je obdobím startu činnosti v pionýrském roce – zpravidla završeném mnoha aktivitami.

Klubovny se otevřely

Po létu naplněném tábory – ať běžnými ve stanech či příměstskými – přišel start činnosti: otevřely se klubovny, oddíly zahájily pionýrský rok, plánována se činnost – už na prvních schůzkách zaznívá: „Co nás letos čeká?!“ „Kam pojedeme na podzimky?“

„Zahrajem si Ducha?“ „Co budeme vyrábět letos na Vánoce?“ I když se záměrem plánu činnosti přicházejí vedoucí předem, názor dětí není pomínut. Spolupodíl na rozhodování o dění v oddíle nezačíná až v dospě-

losti. Pionýrský podzim na skupinách a oddílech je zkrátka ve znamení akcí k prezentaci činnosti rodičovské veřejnosti, ale především prvních schůzek a víkendových výprav. Po podzimních prázdninách, které představují určitý první pomyslný vrchol dění, oddílová činnost plynule přechází do období před Vánoci, kdy přibývají rukodělny (vyráběcí dílničky) až po správné přikrmování zvířat v přírodě.

Začala také například příprava oblastních kol Pionýrského Sedmikvítku – maraton se rozbíhá v prvním listopadovém víkendu v Berouně a Holešově, za týden na ně navazují v Kopřivnici, Okříškách či Olomouci. Organizátoři též už chystají další velké akce – Ledová města, Republikové setkání Pionýra a jiné.

Aktuální nárůst cen, a to nejen energií přináší chmury všeobecně, naše záměry také poněkud komplikuje. Vše proto není sluncem zalité, inu, to jsou ty podzimní mlhy... Optimismus nám však zůstává vlastní.

Letos znovu vrcholné jednání

Vloni se kvůli covidové pandemii místo dvou set delegátů a dvoudenního jednání v Pardubicích sešla pouze čtvrtina z nich de facto na půlden a vyřešily se pouze neodkladné záležitosti. Proto se letos v Mladé Boleslavi sešli zástupci pionýrských skupin z celé republiky na výroční zasedání Pionýra znovu.

Podstatná část sobotního jednání se dotýkala obsahu činnosti, kdy se delegáti zapojili do debat u dvanácti kulatých stolů v oblastech Životaschopný oddíl, Motivace a oceňování,

Komunikace a propagace, Pionýrské skupiny s nepravdělnou činností. Jejich konkrétní výstupy byly v neděli představeny plénu zasedání a bude se s nimi dále pracovat na všech úrovních – pionýrských oddílů a skupin, krajských organizací i celého spolku.

V čele poprvé žena

Vloni výroční jednání – vzhledem k omezenému režimu – nastavilo zvoleným orgánům pouze roční mandát, takže letos se do vrcholných orgánů volilo znovu. Příští tři roky povede Pionýr Mgr. Darina Zdráhalová z Kroměříže, která ve funkci předsedy Pionýra vystřídala Dušana Pěchotu, ten již znovu nekandidoval, ale ve VV ČRP bude pracovat dál. Poprvé od roku 1990, kdy se Pionýr osamostatnil, tak

spolek povede žena. Dále byli zvoleni členové Kontrolní komise Pionýra, Rozhodčí komise Pionýra a Výkonného výboru České rady Pionýra.

S hodnocením i ocenění

Bývá zvykem, že při podobných jednáních se oceňují členové, kteří se

zasloužili o rozvoj činnosti či spolku. Nejinak tomu bylo i v Mladé Boleslavi, kde ocenění převzali pionýrky a pionýři, jež v uplynulých letech nepřehlédnutelně přispěli v úspěchům v naší práci.

Nejvyšší pionýrské ocenění – Křišťálovou vlašťovku, převzal p. Rudolf Zeus z Ústecké krajské organizace Pionýra, který ocenění přebíral za dlouhého potlesku delegátů ve stoje.

„Byl jsem velmi mile překvapen a vůbec jsem to nečekal. Je to pro mě závazek, že mám dál dělat svou práci tak, jak jsem ji dělal doposud. Já a Pionýr patříme k sobě. Zářným důkazem je celá moje rodina, která je v Pionýru, a mám tu i většinu svých přátel. Proto se tu cítím dobře,“ popsal své pocity po předávání Ruda.

Martin Bělohávek
Pionýr

72 HODIN: Bohumín, Zabelkow

Vodácký úklid, zorganizovaný v rámci akce „72 hodin“, jehož pořadatelkou je Česká rada dětí a mládeže (ČRD), se konal v sobotu 15. 10. 2022.

Trval od 8.30 do 18 hodin, přičemž vlastní úklid řeky Odry v úseku Bohumín–Zabelkow (PL) zabral čtyři hodiny a vodáci při něm nasbírali do tří raftů zhruba 100kg odpadu. Na akci se podíleli dobrovolníci ze dvou organizací, šlo o kroužek Dětská kavárnička při DDM Orlová a oddíl Kotvičky spolku Vodáci Odry a Olše. Dobrovolníky jsme přivezli ze tří obcí, a sice z Orlové, z Bohumína a z Dolní Lutyně. Úklidu se zúčastnilo 18 vodáků, z toho pět dospělých a 13 dětí (takže evidujeme 18 x 4 = 72 dobrohodin)

Zmíněný metrál odpadků obsahoval plast, sklo, pneumatiky, ale našla se i plyšová hračka, tenisáky a kousky polystyrenu. Na podnět města Bohumín odvoz odpadu zajistil polský partner – obec Krzyzanowice.

Fotky a videa z akce od Mili Ptákové a Kamila Stoklasy použila redakce místní televize TiK – Televizní informační kanál Bohumín do svých zpráv (22.10. 2022

Youtube.com – MestoBohumín – Bohumínské zprávy č. 2022/43 – 3. Vodáci Odry a Olše v projektu 72 hodin (46 sekund, v čase 5:57 až 6:43, autor:TiK, foto: Mili Ptáková, Kamil Stoklasa) <https://www.youtube.com/watch?v=TR7rcwN16Lk&t=356s>.

Jaká nás čekala odměna? Opekli jsme si buřty a pochutnali na buchtě od paní Kaštovské. Děti dostaly projektová trička 72 hodin, i když... V den akce samotné se na ně těšily marně. Pudink vozil od středy projektová trička v autě, o balík přišel v pátek, když pomáhal stěhovat. O tom, jak to dopadlo, napsal dokonce báseň (trička se rychle našla, ale až nazítří, po akci)...

Roman Štolfa, Vodáci Odry a Olše

FOGLAR a Zažít město jinak

V sobotu 17. září 2022 v Praze na Farkáni Pražská pobočka Sdružení přátel Jaroslava Foglara (PP SPJF) pro své sousedy připravila několik atrakcí v rámci akce Zažij město jinak. Své atrakce tentokrát SPJF sdružilo do soutěže O posvátný strom Vontů ze Stínadel.

Na každé atrakci označené siluetou bobra mohli hráči získat kartičky s foglarovským motivem – Ulčovky. Kdo získal nejvíce kartiček, obdržel posvátný strom ginkgo biloba. Další v pořadí získali „foglarovské“ ceny. PP SPJF v nedávné době společně s pražským farkáňským sousedským spolkem za podpory ČSOB a SNJF instalovala 13. „foglarovské“ zastavení naučné stezky v Radlicích, Malvazinkách a na Farkáni v Praze 5, pojednávající o klubovně Dvojky v Radlicích či o místním „foglarovském“ oddílu. Takže „Foglar“ má na Farkáni už tradici. O strom ginkgo se ve finále utkali soutěžící v koulení obručí.

Možná atrakce SPJF někoho v jiných organizacích inspirují:

Zastřel prakem obludu

Střelba prakem, který přestřelil i Prokopské údolí (na šířku!)... To byl zážitek. Terč si mohli hráči vybrat podle toho v kom viděli nestvůru a nebezpečí – cílem byl buď Volde-mort s hlavou diktátora, nebo Rychlé šípy. Z pěti střel bylo třeba se aspoň 1 x trefit.

Obluda měla obličej Vladimira Vladimiroviče.

Střelba foukačkou

V dětství dnešní muži – dospěláci měli každý svoji „flustrubku“. Soutěžící mohli zažít ten pocit lovce z Ama-

zonie a ulovit Zelenou příšeru... Z pěti střel bylo třeba se aspoň 1 x trefit.

Po každém použití jsme náustek foukačky dezinfikovali. :-)

Hra s kolíky

Jmenuje se Mölkky a doslova dobývá celý svět! Je nejrychleji prodávanou venkovní hrou v severských zemích a od roku 2004 se ve finském Lahti konají turnaje mistrovství světa. Hraje se i na táboře Hochů od Bobří řeky.

Pravidla: Hráči se střídají a hází házecím kolíkem na očíslované kolíky a body za shozené kolíky se v průběhu hry zapisují a sčítají. Je třeba vždy shodit jen 1 kolík a započítat si jeho bodovou hodnotu. Pokud shodíte více kolíků, započítává se jen 1 bod za každý shozený kolík. Musíte dosáhnout přesně součet 50 bodů. Pokud překročíte tuto hodnotu, pokračujete ve hře s bodovou hodnotou jen 25 bodů.

Hra s kolíky je celá ze dřeva a lze si ji vyrobit i na táboře.

Normálně je jen 12 kolíků, ale Hoši od Bobří řeky si přidělali kolík s číslem 13.

Odhal své sousedy

Odhal svoji sousedku či souseda je poznávací hra vymyšlená pro tuto akci. Deset organizátorů mělo na sobě připevněno číslo. Hráči si pro splnění úkolu musí dopsat do doplňovačky jejich jména a vyřešit tajenku. Jména označených lidí se zjišťují vzájemným představením se. Tak se sousedé trochu poznali...

Hrací karta měla dole tabulku, kam hráči dopisovali zjištěná jména a vyplňovali tajenku.

Létající Čestmír

byla původní hra pro Bambiriádu 2002, kterou vymyslelo Sdružení přátel Jaroslava Foglara. Vznášející se hráč sbírá míčky, které musí naházet během 3 minut do plechovky. Vše se odehrává ve vzduchu a nesmí se dotýkat nohama země. Může se rozhoupat, přitahovat rukama za trávu, použít klacek na přiblížení míčku. Při dotyku nohy země hra končí.

Vznášet se nad zemí si zkoušeli i dospěláci.

Stráguľy

Na stráguľe už závodily slavné Rychlé šípy. Na nápravě starého kočárku je prkénko jako sedátko a k tomu je napevno přidělaná voj. Jezdec sedí, druhý v posádce je koněm, který táhne. Kdo projede trasu rychleji?

Sehnat kolečka od kočárku může být dnes fuška.

Honění obručí

je stará dětská zábava. Spočívá v běhu za kutálející se kovovou obručí, kterou běžec popohání hůlkou. Cílem je nasměrovat obruč podle svého přání a udržet ji co nejdéle v pohybu. Obručí bylo dost, takže honit je mohli i dospělí. Obručí máme dost, takže klidně půjčíme i ostatním oddílům.

Výroční oheň

24. září 1982 pořádal Občanský výbor č. 64 v Praze 5 na Farkáně pro děti oheň s názvem Vzpomínáme na prázdniny, kde kromě opékání vuřtů vystupovaly děti se scénkami a vtipy z letních táborů aj. Při přípravě ohně pomáhali i místní kluci a domluvili se, že založí chlapecký oddíl, který bude jezdit na tábory, výpravy a bude se pravidelně

scházet. Na paměť tohoto ohně pojmenovali oddíl názvem Táborový oheň. Bylo to ještě v PO SSM, ale oddíl byl v místě bydliště s velkou inspirací Foglarem.

Dlouho do noci se u 41. výročního ohně vzpomínalo na oddílové zážitky.

Celé vystoupení na akci Zažít město jinak bylo věnováno 115. výročí narození Jaroslava Foglara a 40. výročí založení oddílu Táborový oheň. Na akci byly vystaveny některé artefakty z bohaté oddílové historie.

Pro menší děti tam byly různé házečí, běhací a skákačí překážky.

Akci navštívili organizátoři z Automatu a konstatovali, že jim z doposud navštívených lokalit to naše „Zažít...“ připadá nejvíce sousedské s množstvím zajímavých aktivit. Na těch se ale podíleli i další členové farkáňského sousedského spolku – dlouhá lanovka, střelba lukem, burza rostlin, knihostan, čmeláci, žízaly, prolézačkové dráhy, pivo, vuřty. Tak snad i SPJF k tomu kladnému hodnocení svým vystoupením aspoň trochu přispělo a třeba i jiné oddíly inspirovalo snadnými netradičními atrakcemi...

*Menhart
Foto SPJF*

PATRONÁTY, AOPK a skauti

Ve středu 14. září 2022 proběhla v sále Minuta ve Skautském institutu na Staroměstském náměstí slavnostní událost.

Skautský institut v rámci programu Patronáty již více než dva roky spolupracuje s Agenturou ochrany přírody

a krajiny ČR (AOPK ČR). Aby byla spolupráce zaštitěna i formálně, Junák – český skaut, zastoupený starostou Ing. Josefem Výprachtickým a Skautský institut, zastoupený ředitelem Bc. Milošem Říhou podepsali dohodu s AOPK ČR v zastoupení RNDr. Františka Pelce, ředitele.

Podpis dohod ovšem přináší i určité poselství o tom, k čemu Junák vychovává svěřené holky a kluky, jakou roli pomoc přírodě v současnosti v hnutí Junáka má.

Program Patronáty se zrodil ve spolupráci Ekoodboru Junáka a Skautského institutu za finanční podpory MHMP v roce 2018.

Česká příroda a krajina nejsou připraveny na klimatickou změnu. Samy se připravit nedokážou, ale účinnou pomoc může poskytnout kdokoli. Proto Junák – český skaut i Skautský institut vytvářejí příležitosti především pro dětské skupiny, jak se aktivně zapojit do péče a ochrany naší přírody a krajiny. Jednou z hlavních výchovných kompetencí Junáka je vnímání a poznání přírody. Děti se učí porozumět přírodě a krajíně kolem sebe, uvědomují si jejich hodnotu, rozvíjejí a kultivují svůj vztah k přírodě.

Skautské oddíly již nezůstávají pouze u tradičních ochranných aktivit (péče o studánky, pomoc v lesích, čištění potoků, péče o zeleň ve městě, úprava stezek). Díky doprovodu odborníka a partnerství s AOPK jde o zásahy daleko konkrétnější, které pomáhají ohroženým druhům v chráněných územích nebo na významných lokalitách, kam veřejnost bez povolení nemůže vstoupit.

*Junák – český skaut
Foto David Růžička, SI*

O události, popsané výše, si napsal zakladatel Skautského institutu na svůj Facebook následující řádky:

V téhle fotce je pro mě děsně moc věcí.

Asi všichni jsme trochu přikovaní ke zprávám, kam a jak se posouvá fronta. Ta nesmyslná válka je jako žralok, který číhá za civilizací a chce ji sežrat.

Nějak mi připadá, že za tímhle žralokem je ještě jeden, který nás chce sežrat taky: klimatická změna, proměna krajiny jak ji známe.

Kdysi jsme zakládali Skautský institut s tím, že zkusíme budovat cosi jako skautský think tank. Zajímají nás taková témata, kde se nějak potkává zkušenost a praxe skautského hnutí s palčivou společenskou potřebou. A už před

lety bylo jasné, že klima a krajina, pobyt v ní, je právě TO téma. A když si to téma zvolíme, tak se spustí určitý pohyb. Tvoříme něco, čemu říkáme tvůrčí skupiny.

Tahle konkrétní se jmenuje „SI v Krajíně“, realizuje řadu projektů, které mají rozvíjet schopnost pečovat o krajinu a přírodu a stojí za tím super lidi na fotce. Budujeme expertní zázemí, hledáme metodické přístupy, pilotujeme aktivity a konáme.

A dneska, po několika letech práce – začínali jsme z nuly – to konání má vlastně hodně velký rozměr. Propojujeme odborníky, vlastníky půdy a oddíly nebo školy. Zapojilo se 70 nejen skautských oddílů. Funguje to už takřka na celém území ČR. A už se také zapojují desítky škol. Dohromady je to několik tisíc dětí. Skautů i neskautů.

Dneska to byl důležitý moment. Podepsali jsme memorandum o spolupráci s Agenturou ochrany přírody a krajiny, což je pro nás skvělé partnerství a byl u toho i Josef Jose Výprachtický, starosta Junáka – českého skauta, což je organizace, jejíž jsme součástí a jsme jejím nástrojem. Moc si vážím toho, že si to takto vzal také za své.

Otevírá se tím cesta ke spolupráci mnoha odborníků, oddílů, škol. Mimo jiné třeba i možnost bezplatné výpůjčky tábořiště, pokud se o něj oddíl dlouhodobě stará.

Nevím, zda naším úkolem je měnit systém, ale zdá se mi, že dává smysl vzít co nejvíc lidí do terénu a učit je, co péče o krajinu skutečně znamená.

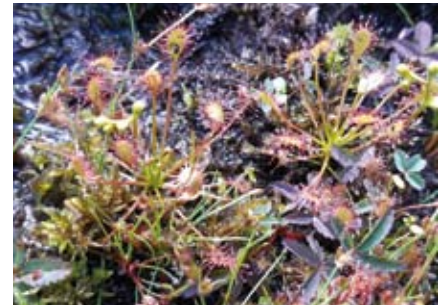
Je v tom mnoho práce mnoha šikovných lidí.

Příroda, krajina a možnost v ní pobývat jsou obrovskou hodnotou. Děkuju, že na ní takhle pracujete!

Miloš Říha – Šípek
ředitel Skautského institutu Praha

Patronáty v současné době působí nejen na území hlavního města Prahy, ale již také ve všech krajích ČR. Doposud se do nich zapojilo více než 55 oddílů a školních tříd, to je přes tři tisíce dětí.

připravila Lenka Kachlík, SI

Rosnatka prostřední (nahore), a lokalita před zásahem... a po něm, 2021 (dole)

1. oddíl z Holubova se začal starat o lokalitu nedaleko svého tábořiště – mokřadní louku u obce Tichá, sousedící s PP Horní Malše. Na lokalitě roste kriticky ohrožená kaprad' hřebeníť, prstnatec májový a řada dalších vzácných druhů, které jsou ohrožené zarůstáním. Zásah spojili účastníci s pozorování perlorodek. (foto vlevo)

7. oddíl z Přimdy převzal patronát nad PP Kolowratův rybník, na jehož západním břehu roste populace kriticky ohrožené rosnatky prostřední, která je však potlačována rozrůstající se třtinou šedou. (foto vpravo)

Podzimní DEBATOVÁNÍ

I o medvídku Paddingtonovi se dá debatovat

V Asociaci debatních klubů nám splín nehrozí určitě. V počátku října jsme se sešli na prvním turnaji Debatní ligy, do konce kalendářního roku před sebou máme ještě jeden debatní turnaj anglické soutěže Debate League a schůzky debatních klubů jsou stále v plném proudu. Účastníci našich programů se tedy stále setkávají, objevují spolu v rámci turnajů zajímavá místa v ČR a odváží si z nich zážitky na celý život.

asociace
debatních
klubů

Je ale nutné připustit, že při přípravě na debatu a v debatě samotné je práce účastníků velmi náročná. Zabývají se totiž především takovými tématy, která jsou důležitá pro společnost a jsou závažná. Oficiálním tématem pro podzimní část našich soutěží je: „Náprava pachatele by měla být hlavním účelem trestu“. Řečníci musí analyzovat životy pachatelů trestných činů a jejich obětí, zjistit si informace o vězeňských systémech v různých zemích, a protože pravidlem našich soutěží je, že si každý tým zkouší obhájit tezi jak z pozice pro, tak z pozice proti, musí někdy obhajovat názor, se kterým sami nemusí úplně souhlasit. Přestože atmosféra debatního turnaje splín zahání, ponořit se do tématu jednoduché není. Co nás tedy v debatě zaručeně rozveselí?

Debatovat se naštěstí dá i na témata, která jsou zábavná a otevírají prostor pro řečnickou show blížící se stand up comedy. Oblíbeným tématem pro zpříjemnění atmosféry na schůzce debatního klubu může být například: „Homer Simpson je vzorem ideálního muže,“ nebo: „Je lepší být Sněhurkou než Červenou Karkulkou“. Nemyslete si však, že debatéři berou taková témata na lehkou váhu. Svou práci plní tak jako vždycky – témata do hloubky analyzují a pro jejich podporu přinášají konstruktivní a strukturované argumentační linie. A možná právě proto, že téma a jeho

prezentace jsou mírně v rozporu, se vždy všichni dobře baví.

Předsedkyně naší organizace, Barbora Lacinová, která je stále aktivní debatérkou vysokoškolských soutěží, se dokonce zúčastnila debatního turnaje, který byl na témata podobného typu zaměřen. Svou zkušenost pro nás popsal:

„Na konci září jsem se společně s dalšími dvěma spoludebatérkami zúčastnila britského debatního turnaje Pop Culture Grand Prix II. Jak už název napovídá, všechna témata na tomto debatním turnaji se týkala pop kultury. Tematické debatní turnaje jsou především v zahraničí poměrně populární. Nežřídkou je možné setkat se s turnajem zaměřeným na ekonomická témata, právní témata nebo třeba ekologii. Tematické turnaje jsou skvělou příležitostí zúročit své znalosti pro ty, kdo se v tématu již orientují, a skvělou příležitostí se dozvědět něco nového pro ty, kdo zatím ne. O čem jsme tedy debatovali? První téma mělo být o některé oblasti umění a kultury obecně. My jsme svedli argumentační souboj o to, zda by měla nebo neměla existovat tvorba tzv. true crime videí a podcastů. Druhé téma se týkalo konkrétní celebrity. Americká zpěvačka Taylor Swift momentálně znovu nahrává všechna svá stará alba, protože na základě smlouvy se svou původní nahrávací společností na ně nevlastní autorská práva. V debatě jsme se s protivníky přeli o tom, zda v tom má zpěvačka pokračovat, či zda se má soustředit na vytváření úplně nové hudby. Nejzábnější tezí pro nás však byla teze ze světa pohádek. Obhajovali jsme, že pan Brown udělal správnou věc, když si vzal medvídku Paddingtona z londýnského nádraží domů. Ve vyřazovacích kolech se vystřídalalo zajímavých témat ještě víc. Debatovalo se o Pokémonech, rodině Kardashianových, Hvězdných válkách, talentových soutěžích nebo reality shows.

Hlavním účelem turnaje byla samozřejmě zábava. Debatéři na vysokoškolské úrovni si již mohou dovolit odhlédnout od výchovně-vzdělávací složky, kterou debata má, soustředit se na tu soutěžní a debatovat zkrátka pro pobavení. Zároveň byla část peněz z registračních poplatků věnována na charitativní účely.“

Pokud nás tedy podzimní splín přece jen zachvátí, pouštíme se do témat, která nám pomohou přijít na jiné myšlenky. I v tom je debata skvělá. Nejen že vede k analýze složitých problémů lidské společnosti, ale umí i rozesmát.

Václav Soukup
ředitel Asociace debatních klubů, z. s.

PODZIM u tomíků

Hopovy kuličkodráhy ve Valašském Meziříčí již zpestřují okolí Vrtule

Vzpomínáte na loňské hlasování v participativním rozpočtu Náš Valmez? Projekt tomíků z TOM Zlaté šípy vyhrál a nyní si již u krásenské radnice můžete vyzkoušet první tři kousky hravých venkovních atrakcí.

Pokud budete poblíž, určitě si zajedte do Valmezu užít kupu zábavy a otestovat svoji šikovnost a trpělivost.

Anežka Klabanová

Světluška děkuje i tomíkům

Na benefičním koncertu Světlo pro Světlušku, který se odehrál v sobotu 15. října, byla řeč i o tomících. Oddíly už devátý rok pomáhají Nadačnímu fondu Českého rozhlasu. Při sbírkových dnech chodily po městech s pokladničkami, pomáhají jako dobrovolníci při nočních běžích a tento rok organizují vlastní benefiční akce na podporu lidí se zrakovým postižením. Pro Světlušku se jim za těch devět let podařilo vybrat už 2 miliony korun! Je jasné, že naše oddíly budou sbírat peníze pro dobrou

věc i bez milých slůvek. Na druhou stranu nás všechny určitě těší, že jméno našeho spolku zaznělo z úst populárních moderátorů Veroniky Khek Kubařové a Karla Kováře alias Kovyho a že tomíky o chvíli později v prime time České televize zmínila i ředitelka Nadačního fondu Českého rozhlasu Gabriela Drastichová.

Taky vás to zahřálo u srdce?

Záznam koncertu naleznete zde: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/15081382212-svetlo-pro-svetluskou-2022/>
O tomících uslyšíte například v čase 1:13:40.

Anežka Klabanová, Tomáš Novotný

Kurz Zapalovač se plní dávno před otevřením přihlášek

„Když děláte svou práci poctivě, lidé to ocení,“ praví slogan jedné staré reklamy. Kurz Zapalovač pro začínající a budoucí vedoucí je zářným příkladem toho, že to opravdu funguje.

Zapalovač je jediný vzdělávací kurz pro začínající a budoucí vedoucí, který propojuje účastníky napříč rozmanitými spolky pracujícími s dětmi a mládeží. Od roku 2017 nám prošlo pod rukama 90 absolventů kteří pocházeli z 38 různých oddílů pod 14 různými hlavními či samostatnými spolky (Junák – český skaut, Pionýr, Sokol či třeba Tábor OdSkok na Střelu). Každým rokem kurz vylepšujeme na základě evaluací, každým rokem je lepší a lepší. Zároveň dbáme na to, aby absolventi měli možnost se potkávat a sdílet své zážitky z praxe u oddílů a mohli se poradit s ostatními. To vše je pochopitelně náročné, ale vidíme v tom obrovský smysl. Ten vidí i absolventi, kteří nás doporučují a „šep-tandou“ se k dalším zájemcům dostávají informace o tom, že místa se plní rychle. V polovině října, kdy píšu tento text, stál čekáme na potvrzení ubytování, a tak jsme ještě ani neotevřeli přihlášky na ročník 2023, který proběhne klasicky v zimě zkraje roku. Světe div se, i bez toho, abychom přihlášky na zbrusu novém webu otevřeli, už máme sedm vážně odeslaných přihlášek ze starého webu, který leží ladem a obsahuje přihlášku z minulého roku (po kurzu přepracovanou na 2023). Podzimní splín nám tedy rozhodně nehrozí. Těšíme se na všechny účastníky!

*Za lektorský tým Zapalovače Ondřej Turek – Opičák
www.kurzzapalovac.cz*

PRAXE je nejlepší učitelka

Období letních táborů a výletů a začal další školní rok a s ním i další rok kroužků, další rok plný aktivit ve volném čase. Mezi dobrovolnými hasiči se stále větší oblibě těší praktické kurzy nebo, lépe řečeno, aktivity simulující práci záchranářů a hasičů. Pojďme si představit dvě z nich.

Podzim je obdobím, kdy se v jihomoravské Strážnici pravidelně, letos již po osmé, koná soutěž TFA mladého hasiče. Ta prověřuje fyzickou zdatnost i duševní odolnost dětí ve věku 10–14 let a dorostu ve věku 15–18 let. V soutěžním klání si holky i kluci poměří své schopnosti, dovednosti, ale i fyzickou zdatnost plněním úkolů vycházejících z činnosti při hasičském zásahu. Během zdolávání soutěžní dráhy musí roztáhnout a smotat hadice, zdolat překážky v podobě tunelu a bariéry, zvládnout úder kládívem v hammerboxu a také transportovat humánním způsobem figurínu. Na závěr musí soutěžící vystoupat po schodech, podle kategorie, do 2. nebo 4. patra Celou trať absolvuje soutěžící v patřičné výstroji a výzbroji. „Vítězem je vlastně každý účastník, který dojde až do cíle. Bonusem je dobrý čas, jenž určuje závěrečné pořadí a vítěze soutěže,“ uzavírá Jana Trojancová, vedoucí Krajské odborné rady mládeže Jihomoravského kraje.

Rescue camp na Vysočině

Na Vysočině se konal výukově vzdělávací Rescue camp, který byl zaměřen pro zájemce o činnost v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí. Vzdělávací kurz byl rozdělen do dvou bloků po třech dnech, jelikož náplň kurzu byla velice obsáhlá. Camp se konal v Lukách nad Jihlavou ve vzdělávacím centru ERUDITO za přítomnosti členů Krajské rady mládeže Kraje Vysočina a dalších vedoucích. První víkend 30. 9. – 2. 10. 2022 byl věnován vzdělání a přednáškám k problematice Integrovaného záchranného systému. Ve spolupráci se střední školou TRIVIS a.s. se účastníci mohli dozvědět více o práci Policie ČR při mimořádných událostech, např. o řízení dopravy nebo o evidenci obyvatel při evakuaci atd. Dalšími tématy byly prezentace zásahů HZS ČR, pořadová příprava, radiostanice, nácvik evakuace z budovy a slaňování ze skalnatého terénu. Společnost Požární bezpečnost nám představila (a také fyzicky jsme si ji mohli vyzkoušet) práci s plovoucími čerpadly. Většina z nás si poprvé prohlédla přenosnou stříkačku FOX 4 special sport značky Rosenabuer – Výzbrojna 1.0.2. Druhý víkend 14.–16.10.2022 byl mnohem dynamičtější. Ráno jsme se sešli na Záchranné rotě HZS ČR v Jihlavě, kde jsme byli velice vřele přijati. Prohlédli jsme si zde speciální zásahovou techniku a mohli zažít simulované hašení přímo

z kabiny cisternové zodolněné stříkačky CZS 40/12000-S3 – TITAN, která je používána při složitých mimořádných situacích, jako jsou např. rozsáhlé lesní požáry nebo prostředí s možností výbuchu munice.

S příslušníky HZS ÚO Jihlava jsme zkusili práci s hydraulickými nůžkami a rozpínákem. Toto speciální nářadí se používá zejména při vyprošťování osob z havarovaných vozidel. Sobota patřila spolupráci s psovody ze Svazu záchranných brigád kynologů České republiky. Odpoledne jsme se setkali s členy JPO III. Luka nad Jihlavou, kteří nás učili stavět protipovodňové hráze a vytvořit nornou stěnu na řece pro případ zachycení nebezpečné látky na hladině toku. Noční akci v členitém terénu pro nás připravili členové Okresní rady represe OSH Jihlava. Vyzkoušení noční činnosti bylo pro absolventy velmi zajímavé, různorodé, ale i vtipné. Rescue Camp byl zakončen výcvikem v polygonu za pomoci dýchací techniky. Výcvikový polygon jsme si vytvořili v klubovně místních skautů, za což jim velice děkujeme.

Oba víkendy byly velice náročné. I přesto, že vědí, co všechno obsahuje práce hasičů, většina z devatenácti účastníků by se chtěla stát členem jednotky SDH nebo profesionálním hasičem. Na otázku, proč chtějí tuto práci dělat, odpovídali: „Chci pomáhat a zachraňovat ty, kteří pomoc potřebují.“ Nebo: „Myslím si, že je práce hasičů důležitá a chci se věnovat výjezdové jednotce.“ Všichni vedoucí jsme byli velice potěšeni maximálním nasazením absolventů. Přesně tak, jak jsou hasiči ve své práci naučení. „Setkali se mladí, skvělí lidé, kteří CHTĚJÍ. Snažili jsme se nastínit tvrdou práci hasičů, a je jen na nich, jakou cestou se vydají. Jsem přesvědčená, že naše hasičské děti, vychované ve sborech od malička, jsou opravdu naše budoucnost a jsem na ty človíčky s velkým hasičským srdcem, velice pyšná,“ hodnotí Rescue camp Andrea Dopitová, vedoucí Krajské odborné rady mládeže Kraje Vysočina a uzavírá: „Na závěr bych chtěla poděkovat všem vedoucím a členům Krajské odborné rady mládeže Kraje Vysočina především Petru Munduchovi, Janu Havlenovi a Tomáši Entlicherovi. Upřímné poděkování patří řediteli a veliteli HZS ÚO Jihlava, členům lezecké skupiny a instruktorům ve vyprošťování z HZS ÚO Jihlava, vedení Záchranné rotě HZS ČR a střední škole TRIVIS a.s. Za finanční podporu celé akce, děkuji SH ČMS Kraje Vysočina a Ústředí SH ČMS.“

Jaroslava Čechrdlová,
Jana Trojancová a Andrea Dopitová, SH ČMS

Strukturovaný dialog ZBLÍZKA

Otázka, kterou často slyšíme ohledně projektu Strukturovaného dialogu s mládeží, je: „A co že to teda vlastně děláte?“ A tak Vám chci nabídnout malý vhled do naší činnosti za posledních pár měsíců. Co že jsme to tedy vlastně se Strukturovaným dialogem třeba dělaly? A ano, skutečně jsme v týmu momentálně samé ženy.

Workshop na gymnáziu da Vinci

Než se prázdniny rozběhly, stačily jsme si domluvit a také realizovat workshop v rámci projektových dnů ZŠ a gymnázia da Vinci v Dolních Břežanech. Hlavní oblast, kterou tu se studenty řešíme, jsou mechanismy zajišťující zohlednění potřeb mladých lidí v rozhodovacích procesech, především v kontextu tématu udržitelná a zelená Evropa. Workshop plyne skoro sám a pohledy zdejších studentů jsou skutečně inspirující. Je vidět, že se s tématem nesetkávají poprvé, a diskutovat umí také s přehledem. (Děláme si poznámky, které pak zohledníme v rámci naší závěrečné zprávy z konzultací...)

Evropská konference mládeže

Tým Strukturovaného dialogu se podílel na organizaci Evropské konference mládeže, která se konala v rámci předsednictví ČR v první půlce července v Praze. Začátek prázdnin tak nebyl pro všechny z nás úplně snadný. Myslíme tím především své skvělé kolegyně, Zuzku Wildovou a Míšu Doležalovou, které věnovaly přípravám mnoho energie. Přípravy konference trvaly téměř celý rok, v červnu a červenci byly nejnáročnější. A stálo to myslím za to. Všechno klaplo, jak má. (Závěry a průběh této konference si můžete přečíst v samostatném článku.)

Povaleč

Začátkem srpna jsme vyrazily na multižánrový festival Povaleč, který se koná každoročně ve Valči v Karlovarském kraji. Naším cílem, kromě propagace projektu Strukturovaného dialogu a zvýšení povědomí o jeho možnostech, bylo sbírat názory návštěvníků festivalu na téma aktuálního cyklu dialogu s mládeží: Zelená a udržitelná Evropa. Protože festival má krom jiných sponzorů i jeden větší pi-

vovar, obrázky na našem stánku tomu odpovídaly, a zmátly tak nejednoho žíznavého kolemjdoucího. O to pestřejší pak byly podněty pro naše konzultace. Každý, kdo se u našeho stánku zastavil a odpověděl nám na naše otázky, mohl získat něco do své festivalové výbavy: sluneční brýle, baterku nebo velice žádané špunty do uší. Pláštěnky letos (bohudík) moc velký úspěch neslavily. I díky této motivaci jsme získaly spoustu pestrých názorů – opět se záměrem zohlednit je v naší závěrečné zprávě.

Festivalový stánek jsme sdílely s naší kamarádkou Míšou Jirsovou, která zde prezentovala projekt Duhový život 90 a přivezla s sebou úspěšnou výstavu Od císaře k soudruhovovi. Doporučuji zhlédnout všem, kdo ji ještě neviděl. Momentálně není k vidění nikde „naživo“, ale jen na webových stránkách www.duhovyzivot.cz.

Leader Kamp

Tentokrát jsme byli pozvaní mezi pracovníky s mládeží. Respektive pracovníky MAS (místních akčních skupin), kteří přijeli z nejrůznějších koutů naší republiky. Společně dávají dohromady Platformu venkovské mládeže a řeší, jak vést strukturovaný dialog s mladými lidmi ve svém regionu. Z toho důvodu na akci pozvali i nás, abychom jim mohly předat naše zkušenosti. Zuzka Wildová, jako koordinátorka národní pracovní skupiny pro strukturovaný dialog, úvodem prezentovala naši práci a práci našich ambasadorků a já navázala workshopem, kde přímo předvádíme, jak takový strukturovaný dialog s mládeží lze vést. Zároveň jsme získaly i další zajímavé podněty pro naše konzultace. Je pro nás totiž důležité znát pohledy a názory nejen přímo mladých lidí, ale i pracovníků s mládeží.

Beztíže

Léto se nám uzavřelo s posledním konzultačním workshopem, který jsme domluvily v NZDM (nízkoprahové zařízení pro děti a mládež) Beztíže na Žižkově. Tentokrát jsme se tedy vydaly do vod neorganizovaných dětí a mladých lidí, protože chceme slyšet i jejich názory. Zabýváme se především tématem informačních zdrojů a dobrovolničením.

Závěrečná zpráva z konzultací

Srpnem neskončily jen prázdniny, ale i období konzultací v rámci 18měsíčního cyklu, který nese téma: Zelená a udržitelná Evropa. Je potřeba tedy dosavadní konzultace vyhodnotit a vše stručně sepsat, a hlavně včas poslat. Kromě výše zmíněných kvalitativních konzultací čerpáme údaje z výzkumu, který nám připravila naše kolegyně z analytického centra ČRD Mela Andresová ve spolupráci s výzkumnou agenturou Kantar. Výsledky tohoto výzkumu vám v brzké době představíme v samostatném článku. Moc děkujeme všem, kteří se do našich konzultací zapojili, a reálně tak mohou ovlivnit politiku mládeže.

Vlak Strukturovaného dialogu se ale nezastavil ani po prázdninách a jede dál. Sice nám skončilo období konzultací, ale hned ho střídá období implementační, které koordinujeme jako předsednické trio společně s Francií a Švédskem. Vše vyvrcholí další Evropskou konferencí mládeže, která se bude konat začátkem jara 2023 ve Švédsku.

*Za tým Strukturovaného dialogu s mládeží Lucka Bíbová
Foto z webu Strukturovaného dialogu*

DARUJEME kroužky dětem

Zaregistrujte svou organizaci do projektu DARUJEME KROUŽKY DĚTEM!

Proč? Česká rada dětí a mládeže spouští projekt, jehož cílem je pomáhat rodinám ve finanční tísní s úhradou nákladů na volnočasové aktivity. Projekt Darujeme kroužky dětem umožní rodičům získat podporu až ve výši 2000 Kč na pololetí!

Zaregistrujte svou organizaci a umožněte dětem a rodičům využít příspěvek právě u vás!

Projekt organizuje Česká rada dětí a mládeže ve spolupráci s Nadačním fondem Eduzměna. Projekt finančně pod-

poruje řada nadací a dalších institucí, např. Karel Komárek Family Foundation, Nadace České spořitelny. O Další podpoře jednáme s Nadací Albatros, SAZKA, a.s., UNICEF a MŠMT. Nadace doposud přispěly částku 6 mil. Kč, která bude využita během školního roku 2022/2023.

V pilotní fázi si rodiče mohou vybírat mezi organizacemi ČRD, krajských rad mládeže, DDM, ZUŠ a Sokolem. Nabídka organizací se bude rozšiřovat v dalším pololetí. Finanční podpora 2000 Kč/dítě/pololetí bude putovat od ČRD přímo do vašich organizací. Abychom podpořili motivaci k účasti na aktivitách, podílejí se na financování aktivit také rodiče, minimálně ve výši 20% celkové částky. Výzvu spouštíme na 1. pololetí školního roku 2022/2023. O podporu je tedy možné zažádat i zpětně za první půlrok, který již v září započal. Pokud již rodiče příspěvek uhradili, je možné přijmout podporu a příspěvek jim následně vrátit.

O příspěvek bude možné zažádat až do 31. 12. 2022 nebo do vyčerpání peněz.

Pro více informací navštivte web ČRD www.crdm.cz.

Ondřej Šejtka, ČRD

ČRD a CVVZ

O víkendu 11.–13. listopadu 2022 proběhl další ročník celorepublikové akce s názvem Celostátní vzájemná výměna zkušeností (CVVZ), určené pro vedoucí dětských kolektivů. Letos jsme se vypravili do Skutče. Díky pořádajícím organizacím Rada dětí a mládeže Pardubického kraje,

Altus, z.s. a SMT Skuteč jsme prožili víkend plný sdílení zkušeností, inspirace, vzdělávání a výměny kontaktů a pro práci s dětmi a mládeží.

Celkem se nás z České republiky a Slovenské republiky sjelo přes 600 účastníků, ať už v roli návštěvníků programů nebo lektorů. Pokud jste za námi letos nedorazili, o hodně jste přišli – už jen ohnivá show na úvod akce stála za to 😊.

Na Českou radu dětí a mládeže jsme nabídku programu rozšířili o seminář zaměřený na povinnosti spolků vůči rejstříku a práci s datovými schránkami, kulatý stůl představující vybraná témata z oblasti legislativy, kurz práce s grafickým programem Canva nebo informace o pojištění, které si je možné skrze ČRD sjednat.

I nabídka dalších lektorů byla pestrá. Výběr byl od skotských tanců přes výuku digitálního marketingu až po diskuzi o významu oddílových tradic. V průběhu akce bylo možné využít i čajovnu, hernu či stánky s informacemi nebo materiály pro vedoucí. Výhodu této akce vnímám v tom, že je na CVVZ prostor jak pro mladého začínajícího vedoucího, tak pro zkušeného matadora. Z široké nabídky programů si tak každý vybere to, co mu může rozšířit obzory právě v oblasti, která ho zajímá. Těší mě, že se

postupně rozšiřuje i nabídka odbornějších seminářů.

Zlatým hřebem programu byla přednáška Karla Kováře – Kovyho, která přitáhla většinu účastníků.

Na závěr akce pak byla za účasti předsedy České rady dětí a mládeže Aleše Sedláčka a předsedy Rady dětí a mládeže kraje Vysočina Jana Burdy pokřtěna nová publikace Velká kniha o táborech, přibližuje téma táborů z různých stran.

Místo konání akce se vybírá vždy na dva roky dopředu, další ročník CVVZ proběhne v Pohořelicích v Jihomoravském kraji a v roce 2024 v Praze.

Škoda, že člověk nemůže být zároveň na více programech, protože při aktuální nabídce aktivit rozhodně jeden víkend nestačí. Už jen z toho důvodu se těším na další ročník.

Jakub Fraj

RDMP a Komora krajských rad ČRD

Více na www.cvvz.cz

Akce byla pořádána pod záštitou hejtmána Pardubického kraje JUDr. Martina Netolického, Ph.D., starosty města Skuteč Jaroslava Hetflejše a poslance Evropského parlamentu Mgr. Tomáše Zdechovského. Partnery akce bylo Ministerstvo mládeže, školství a tělovýchovy ČR, Pardubický kraj, Česká rada dětí a mládeže a měst Skuteč a Chrudim.

a mír. Připomněla delegátům konference, že mladí lidé hrají důležitou roli inovátorů.

Na panelu, který po úvodním bloku konference následoval, měla ČRDM další zastoupení v podobě předsedy Aleše Sedláčka, který zdůraznil význam neformálního vzdělávání pro inkluzi a také potřebu propojení formálního a neformálního vzdělávání.

Delegáti a práce ve skupinách

Konference se účastnily delegace ze všech členských států EU – každá z nich měla zastoupení v podobě tří mladých lidí a dvou ministerských delegátů. Mimoto byli zapojeni i mladí lidé mimo členské státy (např. Ukrajina) a také zástupci nadnárodních organizací mládeže z Evropy (např. WOSM, ESU či YMCA). Delegáti se v průběhu konference účastnili pracovních a kreativních skupin organizovaných podle dílčích témat 9. cyklu Dialogu EU s mládeží: Informace a vzdělávání; Aktivita a vliv mladých lidí; Environmentální politika; Mobilita a solidarita; Přístup k infrastruktuře.

A jaké jsou závěry těchto skupin?

Účastníci identifikovali tyto faktory úspěchu, které přispívají k vytváření dobré praxe v oblastech udržitelnosti a inkluze:

- Nízké prahy pro účast v projektech a iniciativách – mělo by být co nejjednodušší pro každého mladého člověka se jich účastnit. Je tedy potřeba minimalizovat překážky, které brání jejich vstupu. To se týká projektů pro mládež, vzdělávacích programů

ČRDM a EVROPSKÁ konference mládeže

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) se aktivně zapojila do předsednictví Rady EU, a to spoluprací v oblasti mládeže. Po roce a půl příprav se v Praze ve dnech 11.–13. června 2022 uskutečnila Evropská konference mládeže (EUYC). Jejím cílem bylo zapojit mladé lidi do úvah o šíření dobré praxe v tématech inkluze a udržitelnosti.

Diskuse na konferenci byly založené na příkladech dobré praxe předložených národními pracovními skupinami pro dialog s mládeží (příklady dobré praxe pro ČR). Hlavním smyslem aktivit na konferenci bylo zjistit, které faktory dělají právě tyto příklady dobré praxe těmi úspěšnými.

Na organizaci konference se podílelo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Dům zahraniční spolupráce a Česká rada dětí a mládeže. ČRDM byla garantem obsahové části konference.

Snažili jsme se konferenci postavit tak, aby byli mladí lidé opravdu co nejvíce součástí všech procesů a aby mohli co nejvíce času věnovat práci a diskusi mezi sebou i s lidmi s rozhodovací pravomocí. Proto byly hodně zkráceny projevy, a naopak posíleny pracovní skupiny. Do programu jsme zařadili také „ranní dialog“, kde se jednotlivé delegace seznamovaly se

situací v konkrétních zemích, na který navazovat „odpolední trh“, kde si navzájem prezentovaly své příklady dobré praxe a diskutovaly o nich. To je společně se skvělou souhrnnou prezentací výzkumníků mělo připravit na práci ve skupinách, kde analyzovaly faktory úspěchu i překážky toho, proč něco někde fungovat může a jinde ne.

Zahájení konference

V úvodu konference zazněl projev ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR Vladimíra Balaše a generální ředitelky pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu v Evropské komisi, Themis Christophidou. Členka představenstva ČRDM Kristýna Jelínková připomněla, že bychom měli ještě více směřovat evropské hospodářství a energetiku k udržitelnosti a využít k tomu i kontext vzniklé krize. Slova se také ujala Nadia Malovana, tajemnice pro humanitární záležitosti z Velvyslanectví Ukrajiny v Praze, která vyjádřila poděkování za podporu ze strany České republiky vůči uprchlíkům z Ukrajiny a zdůraznila důležitost účasti ukrajinských zástupců mládeže na konferenci. Další ukrajinská zástupkyně Natalia Schevchuk předsedkyně Národní rady mládeže Ukrajiny, mluvila o úloze mládeže v boji za evropské hodnoty

i mechanismů občanské a politické participace.

- Přístup k důvěryhodným informacím – zajistit, aby všichni mladí lidé (včetně těch, kteří k tomu mají méně příležitostí) rozuměli tomu, jak se přijímají politická rozhodnutí, a znali vědecky podložená fakta o udržitelnosti a životním prostředí.

- Přístupné a atraktivní komunikační a informační kanály – používat takový styl komunikace a informační kanály, aby se rozšířila co nejvíce diverzita mladých lidí, kteří jsou zapojeni.

- Mechanismy politické participace, které nutí osoby s rozhodovací pravomocí k odpovědnosti – zajistit, aby osoby s rozhodovací pravomocí jednaly na základě sdělení mladých lidí. Mechanismy participace, které fungují průběžně s právní podporou, jsou nezbytné k tomu, aby mladí lidé mohli plně ovlivňovat programy udržitelnosti a inkluze.

- Meziresortní prosazování investic do udržitelné infrastruktury – tvůrci politik pro mládež mají omezený vliv na ekonomickou a environmentální politiku. Proto musí být dobrá praxe založena na mechanismech zapojení mládeže, které fungují napříč resorty a umožňují mladým lidem přístup k lidem s rozhodovací pravomocí v těchto oblastech politiky.

- Meziresortní a mezigenerační politický dialog – oblast udržitelnosti a programy začleňování nejsou „problémy mládeže“, ale spíše problémy, které ovlivňují celou společnost. Dobrá praxe proto vyžaduje mezigenerační dialog, do kterého se zapojí

názory všech generací v oblastech udržitelnosti a inkluze.

- Infrastruktura vhodná pro mládež, která má dostatečné zdroje – mládež může značně přispět k agendě udržitelnosti a inkluze, aby se umožnilo šíření osvědčených postupů v těchto oblastech.

Mladí lidé také diskutovali o podpůrných mechanismech umožňujících rozvoj dobré praxe.

Zde jsou ty, které nejčastěji uváděli účastníci konference:

- Posílit přístupy a výzkum založený na důkazech – konzistentní, transparentní a systematické monitorování a evaluace jsou klíčové procesy, které pomáhají zavést osvědčené postupy. To vyžaduje spolupráci mezi pracovníky s mládeží, tvůrci politik, výzkumníky i experty na jednotlivá témata.

- Posílit práci s mládeží – zvýšení počtu pracovníků s mládeží, zlepšit přístup k financování, zvýšit obecné schopnosti a kapacity pracovníků s mládeží podporovat mladé lidi, aby se zapojili do programů udržitelnosti a integrace.

- Podporovat smysluplnou politickou participaci mládeže – podpora participace mezi mladými lidmi a budování propojení mladých lidí a tvůrců politik ve všech oblastech. Podpora transparentnosti a odpovědnosti za účast mládeže prostřednictvím zpětné vazby. Přístup do míst konání a přímé zastoupení mladých lidí v rozhodovacích orgánech.

- Využít potenciál formálního vzdělávání – je třeba posílit občanské a politické vzdělávání ve školách, protože obojí představuje podpůrné mechanismy, které umožňují vznik dobré praxe.

- Vytvořit propojenou udržitelnou infrastrukturu – umožnit mladým lidem dělat smysluplné volby udržitelného životního stylu.

A co dál?

Z konference vznikla podrobná zpráva, která je v angličtině ke stažení na www.strukturovanydialog.cz. Každý si z konference mohl odvézt něco svého – inspiraci, kontakty, výstupy. Jedno je ale jisté, Evropská konference mládeže v Praze nebyla poslední, jelikož je součástí 9. cyklu Dialogu EU s mládeží. Česká republika navázala na Evropskou konferenci mládeže ve Štrasburku a v březnu 2023 bude na švédském předsednictví, aby navázalo na naši konferenci. Jsme rádi, že můžeme díky červnové zkušenosti předat dál doporučení a rady, jak úspěšně konferenci mládeže uspořádat.

Výsledky konference, tedy hlas mládeže a také závěry diskusí mladých lidí s lidmi s rozhodovací pravomocí, se promítnou do návrhu Závěrů Rady a také do zprávy z konzultací. Již nyní pracujeme v rámci předsednického tria na tom, co skutečně dělat dál. Jak využít výsledky, jak se poučit z příkladů dobré praxe a jak nechat názory a postoje mladých lidí promítnout do politik mládeže na všech úrovních. K tomu připravujeme i otevřený webinář pro všechny členské státy EU, který se bude konat na konci října. Je třeba, aby práce mladých lidí nebyla jen diskusí bez reálného dopadu. Děkujeme všem, kteří se dosud zapojili a kteří pomohli. Další výzvy a možnosti přijdou co nevidět a my se těšíme na další spolupráci.

Lucie Bíbová

Foto z webu *Strukturovaného dialogu*

ANKETA: Co Vám v poslední době udělalo radost?

Jiří Juchelka
archeolog, vysokoškolský
pedagog, vedoucí oddělení
archeologie Slezského zem-
ského muzea

Mám práci, která mne baví, do které se těším, i když se občas stane, že mne i v ní někdy všechno štve. Takový ten vtíravý pocit, že mám všeho akorát tak dost. Spíše dříve nežli později, mne to ale pokaždé přejde a uvědomím si, že zaměstnání, které jsem si už na základní škole předsevzal, mi dělá radost. Tou mne naplňují i okamžiky v mém osobním životě. Na mysl mám především děti. Chvilky strávené společně, výlety

v Jeseníkách. Že jsme zdraví a že se máme dobře. To vše mi dělá radost. A současně to ve mně vyvolává i pocit starosti – nechť vše je tak skvělé jako doposud. Proto je důležité najít i v tomto rovnováhu. Aby radosti nebylo až přespříliš, ale ani smutku aby nebylo vůbec. Bez něj bychom totiž ten pocit radosti nebyli schopni rozpoznat.

Foto archiv J. Juchelky

Marko Čermák
kreslíř, textař, hudebník
a tramp

V poslední době největší radost mi dělá – protože já jsem byl dost osklivě

nemocnej – když jdu na cétéčko (CT – „počítačová tomografie“ je radiologická metoda lékařského vyšetření, pozn. red.) a mám tam dobrý výsledky. Tak to mi dělá vždycky, opakovaně radost. Kéž by to ještě chvilku vydrželo.

Foto Jiří Majer

Markéta Hejkalová
vydavatelka, spisovatelka,
překladatelka a filoložka

V poslední době mi dělá radost spousta věcí: v nakladatelství Host mi vyšel román *Dům pod náměstím* a čtenáři o něj mají zájem, zúčastnila jsem se skvělé akce Dny Severu, besedovala jsem tam o knihách s dánskou spisovatelkou Annette Bjergfeldt (napsala poutavou knihu *Kodaňská Píseň písní*), radost mám i z počasí, které je nezvykle teplé a u nás na Vysočině i nádherně slunečné, a také z toho, jak vláda Petra Fialy vážně přistupuje k řešení

válečné situace nedaleko našich hranic, na Ukrajině, to vzbuzuje respekt v celé Evropě. Největší radost mám ale z toho, že se povedl Podzimní knižní veletrh. Veletrh skončil před pár týdny, a už se připravuje další ročník, 33. Bude 6. a 7. října 2023 a už teď je přihlášeno skoro padesát vystavovatelů a začíná se plnit i doprovodný program, účast přislíbila například nejoblíbenější česká spisovatelka Alena Mornštajnová.

Markéta Hejkalová je ředitelkou 33. Podzimního knižního veletrhu.

Foto Eva Puella
Připravil Jiří Majer

KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA

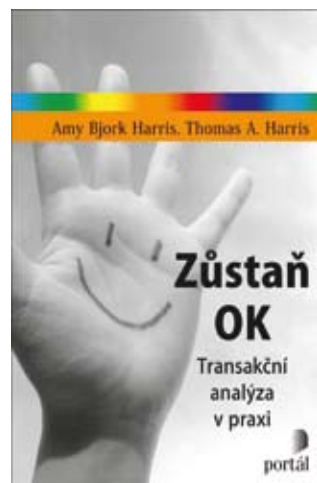
Zůstaň OK

Transakční analýza v praxi

Amy Bjork Harris; Thomas A. Harris
Překlad: Alžběta Jamieson

Slavná kniha *Já jsem OK*, ty jsi OK vyšla jako dílo amerického psychiatra Thomase A. Harrise, ale důležitou roli při jejím vzniku měla i Harrisova žena a spolupracovnice Amy. Šestnáct let poté se již Amy stala hlavní autorkou navazující publikace *Zůstaň OK*, která mnohá témata

první knihy rozpracovává a aplikuje v praxi.

Čtenáři se tak za pomoci výkladů, příkladů a diagramů dozvědí další informace o Rodiči, Dospělém a Dítěti, kteří představují různé složky našeho já a které se projevují jak v našem vnitřním životě, tak v kontaktu s druhými lidmi, například v našem vztahu k vlastním dětem. Kniha je vhodná pro každého, kdo chce ve svém životě omezit různé neblahé hry a scénáře typu „ano, ale“ nebo „až se stane to a to, udělám to a to“. S její pomocí se naučíte nastavovat si hranice, být odolní, přijmout zodpovědnost za

vlastní život, řešit konflikty a předcházet všem příčinám starostí, strachu, deprese či pocitů neadekvátnosti. Kniha je ceněna pro maximálně přístupnou formu, s jakou představuje základy transakční analýzy.

Portál, 2022
brož., 288 str.,
doporučená cena 429 Kč,
v e-shopu Portálu 365 Kč

foto Zuzana Bukešová, Junák – český skaut

foto David Růžička, Patronáty SJ, Junák – český skaut